

Gi gode rammer for et omstillingsdyktig næringsliv og en fornyet distriktspolitikk

Forny et og forsterket distriktspolitikk som bidrar til sterke og levende lokalsamfunn i hele landet

Utfordringene viser at det er behov for flere nye og forsterkede tiltak i distriktspolitikken dersom vi skal opprettholde gode samfunn i distriktene. Det må være gode tilbud og tjenester som gjør stedet attraktivt både for de som bor der og for nye som skal flytte til.

- Etablere et program og et apparat for nye tiltak i distriktspolitikken basert på kommunenes og fylkeskommunenes behov. Formålet med programmet er å utvikle og systematisk teste ut nye virkemidler.
- Lokalisering av statlige arbeidsplasser utenfor Oslo. Flere strategier for arbeidsplassutvikling er nødvendig, og lokalisering av statlige (offentlige) arbeidsplasser vil utgjøre det mest treffsikre og kraftfulle virkemiddelet. Det bør komme til uttrykk ved bevisste valg når statlige (offentlige) arbeidsplasser skal flyttes eller etableres. Det er viktig at slike arbeidsplasser blir lagt til både bygder og byer (ikke bare de største byene).
- Videreføre ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift.

Regional samfunnsutvikling

Fylkeskommunene har en lang og god historie som regionale utviklingsaktører både for enkeltbedrifter og innen regional samfunnsutvikling, og det er det bred enighet om at fylkeskommunene, også i tiden framover, skal inneha denne rollen. For å kunne ivareta utviklingsrollen, må fylkeskommunene ha tilgang til økonomiske virkemidler som kan forvaltes i samsvar med regionale utfordringer og forutsetninger og i forståelse med lokale og regionale aktører.

- Øke bevilgningene i frie midler til fylkeskommunene for å styrke regional utvikling.
- Gjennomføre en helhetlig gjennomgang av virkemiddelapparatet med sikte på desentralisering av oppgaver.

Fylkesveier og ferjefinansiering

Gode og trygge veier er viktig for velfungerende og gode bo- og arbeidsregioner. Fylkeskommunene som største veieier, må derfor gjøres i økonomisk stand til å sikre og gjøre nødvendig opprustning av fylkesvegnettet for trygg vare- persontransport. Samtidig er det viktig at Stortingets vedtak om halvering av ferjeprisene gjennomføres.

- Sørge for at det fylkeskommunale vegnett får en tilfredsstillende standard gjennom økt bevilgning til planmessig vedlikehold.
- Sikre at vedtaket om halvering av ferjeprisene gjennomføres gjennom tilstrekkelige overføringer til fylkeskommunene.

Offentlige innkjøp som strategisk virkemiddel

Kommuner og fylkeskommuner er viktige for næringslivet gjennom anskaffelser og investeringsprosjekter. Offentlige innkjøp kan bidra til påvirke samfunnsutviklingen i bærekraftig retning og være et strategisk virkemiddel for utvikling og et omstillingsdyktig næringsliv.

Dagens regelverk om offentlige anskaffelser gir oppdragsgivere gode muligheter til å ivareta ulike samfunns hensyn som klima, innovasjon, lærlingplasser, bekjempe arbeidskriminalitet og ivareta små og

mellomstore bedrifter. Respekt for lokalt selvstyre tilsier at det bør være opp til den enkelte kommune og fylkeskommune å selv vurdere hvilke samfunnshensyn som er relevante i den enkelte anskaffelse.

- Sikre lokalpolitisk handlingsrom til å kunne bruke offentlige anskaffelser for å fremme innovasjon, grønn omstilling og et seriøst og inkluderende arbeidsliv.
- Styrke arbeidet med innovative anskaffelser ved å forsterke Nasjonalt program for leverandørutvikling (LUP).
- Gi kommunene handlingsrom til å legge til rette for lokale leverandører, ved å ikke senke nasjonal terskelverdi.

Kompetente arbeidsregioner

Norsk arbeids- og næringsliv trenger tilgang på tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft. Raskere endringshastighet, økt digitalisering og krav til bærekraftige løsninger gir behov for ny og oppdatert kunnskap. Muligheten for å fortløpende kunne utvikle de ansattes kompetanse er avgjørende for at arbeidsplasser skal være omstillingsdyktige. For å sikre at samfunnet imøtekommer behovet for livslang læring må utdannings- og opplæringstilbud være tilgjengelig der folk bor.

- Styrke fylkeskommunenes strategiske rolle og ansvar for regional kompetansepolitikk.
- Legge til rette for fleksible og desentraliserte utdanninger der innholdet i utdanningstilbudene bygger på lokale/regionale forutsetninger og arbeidslivets behov.
- Styrke desentralisert høyere utdanning i for eksempel sykepleier-, barnehagelærer og lærerutdanning.
- Støtte opp under økt samarbeid mellom arbeidslivet og tilbydere av utdanning/opplæring.
- Styrke det lokale arbeidet for flere læreplasser slik at flere elever skal få læreplassen de trenger for å fullføre videregående opplæring, samt bedre insentivene for bedrifter som tar inn lærlinger.